

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό
Επιμελητήριο

---

*Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και
Κοινωνικής Επιτροπής στην χάραξη των
ευρωπαϊκών πολιτικών*

Ομιλία

του

Προέδρου, κ. Roger BRIESCH

Λευκωσία, 10 Φεβρουαρίου 2004

Seul le texte prononcé fait foi
Check Against Delivery

Κυρίες και κύριοι,

Αισθάνομαι ιδιαίτερη ικανοποίηση που ευρίσκομαι ενώπιόν σας και μπορώ να σας μιλήσω για την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και το έργο της.

1. Η θέση και η λειτουργία της ΕΟΚΕ

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του θεσμικού πλέγματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι είναι ο αναμεταδότης των προσδοκιών και των αιτημάτων της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στο μέτρο που αποτελείται από εκπροσώπους συνδικαλιστικών οργανώσεων και εργοδοτών, ενώσεων συγκεκριμένων κατηγοριών, αντιπροσωπευτικών οργανώσεων από τον κλάδο του εμπορίου, της βιοτεχνίας, συνεταιρισμών και ταμείων αλληλασφάλισης, ελεύθερων επαγγελματιών, καταναλωτών, προασπιστών του περιβάλλοντος, οικογενειών και άλλων πολύ διαφορετικών κλάδων της κοινωνίας των πολιτών, στους κόλπους των οποίων έχουν στρατευτεί οι ευρωπαϊοί πολίτες και οι οποίοι συχνά χαρακτηρίζονται ως «ενδιάμεσοι φορείς».

Με την έννοια « οργανωμένη κοινωνία των πολιτών » αντιλαμβανόμεθα συνεπώς το σύνολο των οργανώσεων, ενώσεων, οργανισμών και διαρθρώσεων στους κόλπους των οποίων οι πολίτες αναπτύσσουν δραστηριότητα για την υλοποίηση κοινών στόχων.

Πρόκειται συνεπώς για κοινωνικούς τομείς που συμμετέχουν με δυναμικό και εποικοδομητικό τρόπο στο δημόσιο βίο.

Ως όργανο που αντιπροσωπεύει σε ευρωπαϊκή κλίμακα την εν λόγω οργανωμένη κοινωνία των πολιτών, η ΕΟΚΕ προσπαθεί να συμβάλει στην κάλυψη του «ελλείμματος συμμετοχής» των πολιτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εκτός από το γεγονός ότι τα μέλη της διαθέτουν ευρύ φάσμα γνώσεων στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα, η ΕΟΚΕ μπορεί επίσης να δρα ως καταλύτης και ως δίαυλος για την έκφραση πληθώρας κοινωνικών συμφερόντων στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο είναι διατεθειμένη να αναλάβει τις ευθύνες της, όχι μόνο ως βήμα διαλόγου, αλλά επίσης και ως ενδιάμεσο θεσμικό όργανο το οποίο έχει αναλάβει να προωθή περαιτέρω τις νόμιμες προσδοκίες των πολιτών μέσω των οργανώσεων που τους εκπροσωπούν.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εφαρμόζει μια ιδιαίτερη μέθοδο συνεννόησης και διαβούλευσης και προσπαθεί, επίσης, να συμβάλει ώστε τα νομοθετικά και εκτελεστικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να συνεκτιμούν τις εμπειρίες, τις προσδοκίες και τις προτάσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Όμως, η ΕΟΚΕ διαδραματίζει και έναν άλλο ρόλο, που είναι συγκεκριμένα η ενίσχυση του ρόλου που διαδραματίζει η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών σε χώρες (ή σε ομάδες χωρών) εκτός Κοινότητας, ειδικά στις χώρες που είναι υποψήφια

μέλη της ΕΕ, με τις οποίες έχει συνάψει και αναπτύσσει περαιτέρω σταθερές σχέσεις διεξάγοντας παράλληλα ένα διαρθρωμένο διάλογο με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και ιδιαίτερα με τους κοινωνικούς εταίρους.

Η διάρθρωση της ΕΟΚΕ γύρω από 3 ομάδες (τους εργοδότες, τους εργαζόμενους και την ομάδα διαφόρων δραστηριοτήτων) διευκολύνει τη διεξαγωγή ενός συνεχούς και διαρθρωμένου διαλόγου γύρω από όλα σχεδόν τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην περίπτωση αυτή αναφερόμαστε στον «διάλογο των πολιτών» ο οποίος συμπληρώνει τον «κοινωνικό διάλογο» που διεξάγεται μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.

2. Ο ρόλος της ΕΟΚΕ στη διαδικασία για την ένταξη νέων κρατών μελών

Κατά τη διάρκεια της προενταξιακής περιόδου, η σημαντικότερη πτυχή των δραστηριοτήτων της ΕΟΚΕ έγκειτο στο γεγονός ότι συνεργάστηκε με κλιμάκια της κοινωνίας τα οποία είχαν τη μεγαλύτερη ευθύνη και ίσως τη δυσκολότερη αποστολή προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιτυχία της διεύρυνσης.

Η αναγκαία, ουσιαστική εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου θα εξαρτηθεί από πολλές απόψεις από το βαθμό προσαρμογής της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στη νέα νομοθεσία και τις νέες πρακτικές.

Μαζί με τις σημαντικότερες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στις υποψήφιες χώρες, δημιουργήσαμε μεικτές συμβουλευτικές επιτροπές. Οι ΜΣΕ έχουν ισομερή διάρθρωση, δηλαδή ίσο αριθμό εκπροσώπων από κάθε πλευρά και η προεδρία τους αντιλαμβάνεται από κοινού.

Ο στόχος που έχει ανατεθεί στις ΜΣΕ, που είναι συγκεκριμένα η προώθηση του διαλόγου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των υποψήφιων χωρών γύρω από θέματα που αφορούν τις οικονομικές και κοινωνικές σχέσεις μεταξύ των χωρών αυτών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υλοποιήθηκε πολύ σύντομα, αφ' ης στιγμής οι ΜΣΕ συνεδρίαζαν δύο φορές το χρόνο, σύναπταν επαφές και συνέτασσαν έγγραφα εργασίας στο διάστημα μεταξύ των συνεδριάσεων και υιοθετούσαν κοινές δηλώσεις στο τέλος κάθε συνάντησης.

Η προσχώρηση είναι πολύ περισσότερο μια πολιτική και κοινωνική παρά διοικητική εξέλιξη, γιατί αφορά στη δόμηση του μέλλοντος της Ευρώπης ως σύνολο.

Κατά τη διάρκεια όλων αυτών των χρόνων πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής μεταλλαγής και διαπραγματεύσεων για την ένταξη, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή προσπάθησε με θέρμη να προσδώσει συγκεκριμένη υπόσταση στο όραμα μιας διευρυσμένης Ευρώπης με χαρακτηριστικό την κοινωνική συναίνεση και έναν ισχυρό ρόλο για τον πολίτη και την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών.

Στις γνωμοδοτήσεις και τις εκθέσεις που εκπονήσαμε για τις υποψήφιες χώρες, τονίζαμε πάντοτε ότι ήταν απαραίτητο να αναγνωριστεί ότι τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα, ο κοινωνικός διάλογος καθώς και ο διάλογος των πολιτών αποτελούν εδώ και δεκαετίες αναπόσπαστο τμήμα της οικονομίας, της κοινωνίας και της πολιτικής παιδείας στην Ευρώπη.

Τα στοιχεία αυτά είναι σημαντικά για τη λειτουργία της οικονομίας της αγοράς και ακόμη περισσότερο της κοινωνίας των πολιτών και της Δημοκρατίας. Εκτός αυτού, αποτελούν τμήμα του κοινοτικού κεκτημένου. Καμιά κυβέρνηση, κανένα κοινοβούλιο δεν μπορούν κατά μόνας να διευθετήσουν θέματα τα οποία, σε μια λειτουργική δημοκρατική οικονομία, ρυθμίζονται μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών.

Επίσης, σε άλλες γνωμοδοτήσεις που εξέδωσε, η ΕΟΚΕ επιστούσε καθ' όλη τη διάρκεια των ενταξιακών διαπραγματεύσεων την προσοχή των Ευρωπαίων πολιτών και των πολιτικών ιθυνόντων στην κοινωνική διάσταση της διεύρυνσης και πιο συγκεκριμένα στην κατάσταση της απασχόλησης.

Οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις έδωσαν νέα ώθηση στην ανάπτυξη του συστήματος του κοινωνικού διαλόγου και οδήγησαν στο να επισπευσθεί η σύσταση συμβουλίων επιχειρήσεων στον τόπο εργασίας, ανοίγοντας παράλληλα μια προοπτική για τη συμμετοχή εκπροσώπων από τις χώρες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης στα συμβούλια επιχειρήσεων των ευρωπαϊκών πολυεθνικών. Ωστόσο, εξακολουθεί να είναι απαραίτητο να γίνουν και άλλες προσπάθειες για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική μεταφορά όλων αυτών στην καθημερινή πρακτική.

3. Η μεσογειακή πολιτική και το έργο της ΕΟΚΕ

Η ευρωμεσογειακή πολιτική συγκαταλέγεται στις προτεραιότητες της ΕΟΚΕ, που εξάλλου ξεκίνησε με εφαρμογή αυτής της πολιτικής για την κοινή ανάπτυξη. Με βάση τη δήλωση της Βαρκελώνης, του 1995, συντονίζουμε τις ευρωμεσογειακές δραστηριότητες των Ευρωπαϊκών Κοινωνικών Συμβουλίων και των συναφών οργάνων με τη διοργάνωση ετήσιας διάσκεψης κορυφής. Η τελευταία από αυτές πραγματοποιήθηκε στη Μάλτα στις 6 και 7 του περασμένου Νοεμβρίου.

Οι κυριότερες επικείμενες μεταλλαγές

- Όλοι συμφωνούμε ότι βιώνουμε μια ιστορική περίοδο επειδή βρισκόμαστε στο κατώφλι τριών πολύ σημαντικών μεταλλαγών για την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ευρωμεσογειακή συνεργασία και τους νέους γείτονές μας, που είναι συγκεκριμένα η Διακυβερνητική διάσκεψη, η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η εφαρμογή μιας νέας πολιτικής γειτνίασης.
- Το σχέδιο Συνταγματικής Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υποβλήθηκε από τη Διακυβερνητική Διάσκεψη προβλέπει σημαντικές μεταλλαγές στο χώρο της εξωτερικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, στο σχέδιο αυτό επιδιώκεται, με το διορισμό υπουργού Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να διορθωθεί η

ασυμμετρία που υπάρχει μεταξύ του οικονομικού και του πολιτικού βάρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είμαστε βέβαιοι ότι η αύξηση της πολιτικής επιρροής που ασκεί η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να συμβάλει στην ειρηνική επίλυση διενέξεων, ιδιαίτερα στην εγγύς Ανατολή.

Η διεύρυνση : μια ευκαιρία για όλους

- Η διαδικασία της διεύρυνσης δίνει μια νέα και ισχυρή ώθηση προς την ενοποίηση της Ευρώπης, την ενίσχυση της ειρήνης, της ασφάλειας και της ευημερίας σε όλη την Ευρωπαϊκή Ήπειρο αλλά και πέραν αυτής. Επίσης, θα έχει θετικό αντίκτυπο στην περιοχή της Μεσογείου. Η συνεργασία που καθιερώθηκε με τη διαδικασία της Βαρκελώνης θα διευρυνθεί με τη συμμετοχή των 8 κρατών της Κεντρικής Ευρώπης που θα προσχωρήσουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι θα δοθεί μια πρόσθετη δυναμική στην εξέλιξη των πολυμερών και διμερών σχέσεων σε όλη την εν λόγω περιοχή.
- Η αλληλεξάρτηση μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και των γειτονικών της χωρών είναι ήδη γεγονός. Το ευρώ, ως βασικό νόμισμα για τις διεθνείς συναλλαγές δημιούργησε νέες δυνατότητες για την σύσφιξη των οικονομικών σχέσεων. Η ροή των διεθνών επενδύσεων και οι εμπορικές σχέσεις μεταξύ εταίρων εντείνονται. Πρόκειται για μια σημαντική συμβολή για την ανάπτυξη της οικονομίας αλλά και της απασχόλησης και, κατά συνέπεια, για την διασφάλιση μιας βιώσιμης κοινωνικής συνοχής και ενός μακρόπνοου οικονομικού δυναμισμού.

Η νέα Ευρωπαϊκή στρατηγική

- Στα πλαίσια αυτά, παρατηρούμε με μεγάλη ικανοποίηση το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε σε εφαρμογή τη στρατηγική «ευρύτερη Ευρώπη - γειτνίαση - ένα νέο πλαίσιο για τις σχέσεις με τους γείτονές μας στην Ανατολή και το Νότο», η οποία απευθύνεται σε χώρες οι οποίες βρίσκονται στα νέα σύνορα της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή η νέα στρατηγική ήταν απαραίτητη για να δοθεί μια απάντηση στις εύλογες ανησυχίες που είχε προξενήσει όλη η διαδικασία διεύρυνσης σε ορισμένες χώρες και ιδιαίτερα στις χώρες της Μεσογείου. Η διεύρυνση και η πολιτική γειτνίασης που έχει χαραχθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωσή θα δημιουργήσουν έναν ευρύτερο χώρο συνεργασίας για τους μεσογειακούς εταίρους και θα τους προσφέρουν νέες διεξόδους.
- Οι εκπρόσωποι της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών των υποψηφίων χωρών, των μεσογειακών εταίρων και των νέων γειτόνων της διευρυμένης Ευρώπης χρειάζονται την ανταλλαγή απόψεων και καλύτερων πρακτικών με τους ομολόγους τους και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανάπτυξη τακτικών σχέσεων στα πλαίσια και υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής - έδρας της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης - διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών στους κόλπους ενός ενιαίου, θεσμοθετημένου βήματος σε ευρωπαϊκή κλίμακα.

- Η ΕΟΚΕ και οι συναφείς οργανώσεις θα επαγρυπνήσουν ιδιαίτερος, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η διεύρυνση θα ωφελήσει το σύνολο των νέων κρατών μελών αλλά και τις χώρες της περιφέρειας, τόσο όσον αφορά την ανάπτυξη της οικονομίας, την κοινωνία και τον ανθρώπινο παράγοντα, όσο και τα οικονομικά. Στο πλαίσιο αυτό, θα ήταν σκόπιμο να εξετασθεί περισσότερο σε βάθος ποίος είναι ο καλύτερος τρόπος για να ενσωματωθούν στην πολιτική γειτνίασης οι χώρες οι οποίες επωφελούνται από την ευρωμεσογειακή διαδικασία από το 1995.
- Η βασική πρόκληση που αντιμετωπίζουν οι μεσογειακοί χώρες εταίροι μας είναι η οικονομική ανάπτυξη και η σταδιακή δημιουργία μιας ζώνης ελευθέρων συναλλαγών που εξυπηρετεί την οικονομική και την κοινωνική ανάπτυξη. Ακόμη κι αν η μακροοικονομική κατάσταση των χωρών της περιοχής της Μεσογείου παρουσιάζει θετικά στοιχεία, είναι σαφές ότι, τα τελευταία χρόνια, ο ρυθμός ανάπτυξης δεν επαρκεί για να αντιμετωπίσει την ταχεία εξέλιξη του εργατικού δυναμικού και να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο.
- Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται σκόπιμο να προαχθούν το επιχειρηματικό πνεύμα και η συνεργασία μεταξύ Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Το γεγονός αυτό πρέπει να ληφθεί δεόντως υπόψη, ιδιαίτερος κατά τον προγραμματισμό των πόρων του προγράμματος MEDA. Η αύξηση της συνοχής στα πλαίσια των δράσεων που υποστηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση - τόσο σε εσωτερικό επίπεδο, με τα διαρθρωτικά ταμεία, όσο και σε εξωτερικό επίπεδο, διαμέσου του προγράμματος MEDA - θα ενισχύσει τη συνοχή στο σύνολο της ευρωμεσογειακής περιοχής και των γειτόνων της.
- Σε σχέση με αυτό, είναι απαραίτητο να αυξηθούν οι άμεσες επενδύσεις. Υποστηρίζουμε την πρωτοβουλία που αναλήφθηκε από την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία αποσκοπεί στη δημιουργία υποκαταστήματος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων που θα αναλάβει ειδικά την περιοχή της Μεσογείου.

Η σημασία που έχει η εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής

- Η καθιέρωση των ελεύθερων συναλλαγών δεν πρέπει να εκληφθεί ως αυτοσκοπός αλλά μάλλον ως αναπτυξιακό μέσο. Επίσης, επιμένουμε ότι επείγει να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή στις χώρες που συμμετέχουν στην ευρωμεσογειακή συνεργασία και τονίζουμε ιδιαίτερα την ανάγκη να δοθεί έμφαση στην αξιοποίηση των ανθρωπίνων πόρων. Είναι σαφές ότι το τρίτο σκέλος της συνεργασίας, που αφορά στις κοινωνικές, πολιτιστικές και ανθρώπινες πτυχές, πρέπει να αναπτυχθεί περισσότερο.
- Παρόλο που το επίπεδο ανάπτυξης των εν λόγω περιοχών παρουσιάζει μεγάλες διαφορές κρίνοντας με βάση τις περισσότερες παραδοσιακές παραμέτρους, οι προκλήσεις όσον αφορά την εξασφάλιση μιας καλύτερης πολιτικής και οικονομικής και κοινωνικής συνοχής είναι παρόμοιες: αύξηση της συμμετοχής των κοινωνικοοικονομικών παραγόντων· προαγωγή της χρηστής διαχείρισης των δημόσιων υποθέσεων - πράγμα που αναθέτει συγκεκριμένο ρόλο στην

οργανωμένη κοινωνία των πολιτών· εκπαίδευση· βασικές υποδομές και βιώσιμη ανάπτυξη.

Η αναγκαιότητα της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών

- Η σημαντικότερη ανησυχία που μας διακατέχει όσον αφορά στην ευρωμεσογειακή συνεργασία είναι η έλλειψη επίγνωσης της συμφωνίας αυτής στους κόλπους του πληθυσμού η οποία προκαλεί συναισθήματα αυξημένης δυσφορίας και σκεπτικισμού , πράγμα που έρχεται σε αντίθεση με τις ελπίδες που προκάλεσε η συμφωνία αυτή το 1995. Είμαστε πεπεισμένοι ότι καμιά διεθνής συμφωνία, ιδιαιτέρως εάν στόχος της είναι η διαφοροποίηση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών συνθηκών, δεν μπορεί να πετύχει πραγματικά χωρίς την υποστήριξη του πληθυσμού.
- Τα βασικά προβλήματα είναι η έλλειψη πληροφόρησης, η πρόσβαση σε πόρους και η ανεπαρκής συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη συνεργασία. Όσον αφορά στην ελλιπή πληροφόρηση και παρά τις πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα διάφορα κράτη, πρέπει να προβληθούν περισσότερο η συνεργασία και η Ευρωπαϊκή Ένωση με την καλύτερη ενημέρωση του πληθυσμού μέσω ενδιάμεσων διαρθρώσεων. Όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδοτικούς πόρους, κρίνεται σκόπιμο να μειωθεί η πολυπλοκότητα και η αδιαφάνεια των διαδικασιών και να ανασταλεί η τάση που υπάρχει σήμερα να επικεντρώνονται οι χρηματοδοτικοί πόροι σε μεγάλοςχημα έργα, αποβαίνοντας σε βάρος έργων τα οποία απευθύνονται σε ομάδες του πληθυσμού που ευρίσκονται σε λιγότερο ευνοϊκή θέση. Όσον αφορά τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, εμείς οι εκπρόσωποι της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών έχουμε να διαδραματίσουμε σημαντικό ρόλο για να προαγάγουμε την δημιουργία και την ενίσχυση των οργανώσεων αυτής και των διαλογικών διαρθρώσεων.
- Η υποστήριξη των πληθυσμών δεν πρέπει να εκφραστεί μόνο στο πλαίσιο της συνεργασίας αλλά και στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην προκειμένη περίπτωση, χαιρόμαστε όλως ιδιαιτέρως για τον ενθουσιασμό που έδειξαν οι λαοί των νέων κρατών μελών για την προσχώρησή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

4. Η συμβολή της ΕΟΚΕ στη συζήτηση για το Σύνταγμα

Για να εξασφαλιστεί μακροπρόθεσμα η επιτυχής λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της διεύρυνσης αυτής, επιβάλλεται να αναθεωρηθούν το θεσμικό οικοδόμημα και οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων που εφαρμόζονται σε αυτήν και να στηριχθούν σε νέες βάσεις, με την κατάρτιση και την υιοθέτηση ενός συνεκτικού Συντάγματος, που θα έχει διαφανή χαρακτήρα και θα συμβάλει στην προαγωγή της δημοκρατικής νομιμότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Προσδοκούμε ότι οι προσπάθειες της Συντακτικής Συνέλευσης και της Διακυβερνητικής Διάσκεψης θα οδηγήσουν σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση με νέα θεμέλια, με κύριο χαρακτηριστικό μια ισόρροπη πολιτισμική πολυμέρεια και μια πολιτική ενότητα η οποία θα διατηρεί τις παραδόσεις και τις ταυτότητες των λαών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να διαθέτει ισχυρή δημοκρατική νομιμότητα.

Αυτό δεν συνεπάγεται μόνο ότι πρέπει να υπάρξει σαφής διευκρίνιση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων των οργάνων, αλλά επίσης και εξασφάλιση της ενεργού συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών.

Στη Συντακτική Συνέλευση, απευθύναμε έκκληση να συμπεριληφθεί στη συνταγματική συνθήκη ο διάλογος των πολιτών σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να διευκρινιστεί περί τίνος πρόκειται. Ο όρος «διάλογος των πολιτών» αφορά σε δύο πράγματα:

- Αφενός, στο διάλογο μεταξύ των ευρωπαϊκών οργανώσεων που αντιπροσωπεύουν την κοινωνία των πολιτών σχετικά με την εξέλιξη και το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πολιτικών της και,
- Αφετέρου, στο διαρθρωμένου και τακτικό διάλογο του συνόλου των οργανώσεων αυτών με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο συνεχής διάλογος των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών είναι απαραίτητος για την καθιέρωση ενός εποικοδομητικού διαλόγου μεταξύ της κοινωνίας των πολιτών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος θα εξυπηρετεί την επίτευξη συναίνεσης στους κόλπους της κοινωνίας σχετικά με τις προσπάθειες για την ολοκλήρωση και την εξέλιξη της Ευρώπης.

Για να είναι αποτελεσματικός ο διάλογος αυτός, είναι επίσης απαραίτητο να διασαφηνισθούν το πλαίσιο και ο τόπος διεξαγωγής του. Με βάση τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητές της, η ΕΟΚΕ έχει την κλίση, από τη φύση της και σύμφωνα με τη σύνθεσή της, να δρα ως «διαμεσολαβητής» και φορέας του εν λόγω διαλόγου των πολιτών.

Προτείνουμε επίσης να αναγνωριστούν ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του κοινωνικού διαλόγου και ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων στα πλαίσια του Συντάγματος.

Εξάλλου, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή βρίσκεται στο σταυροδρόμι του κοινωνικού διαλόγου και του διαλόγου των πολιτών στην Ευρώπη. Υπό την ιδιότητά της αυτή, μπορεί να προωθήσει μια δομημένη διαδικασία συλλογικής εκπόνησης σχεδίων στην οποία θα συμμετέχουν οι κατηγορίες οικονομικού, κοινωνικού και πολιτικού βίου που εκπροσωπεί, ιδιαιτέρως στις στρατηγικές συζητήσεις για το μέλλον της ευρωπαϊκής ιθαγένειας και την εξέλιξη του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου.

Η ΕΟΚΕ επικρότησε το σχέδιο Συντάγματος που εκπονήθηκε από τη Συντακτική Συνέλευση, επειδή θεωρεί ότι αποτελεί σημαντικό βήμα προς τα εμπρός.

Το σχέδιο που πρότεινε η Συντακτική Συνέλευση προσφέρει μια πρόσθετη αξία στην Ευρωπαϊκή Ένωση από την άποψη της δημοκρατίας, της διαφάνειας και της ορατότητας.

Τρέφαμε την ελπίδα ότι οι αρχηγοί των κρατών και των κυβερνήσεων, καθώς και οι υπουργοί εξωτερικών, θα είχαν τη σοφία να μην αμφισβητήσουν τη συναίνεση που είχε επιτευχθεί στους κόλπους της Συντακτικής Συνέλευσης και να μην προχωρήσουν σε τροποποιήσεις των διατυπώσεων και των διατάξεων οι οποίες υπήρχε ενδεχόμενο να εκθέσουν σε κίνδυνο τη θεσμική ισορροπία που είχε επιτευχθεί.

Δυστυχώς, έχουμε λόγους να είμαστε απογοητευμένοι. Η Διακυβερνητική Διάσκεψη άρχισε να αποδυναμώνει το σχέδιο Συντάγματος για το οποίο είχαμε εκφέρει θετική γνώμη.

Η αποτυχία της Διακυβερνητικής Διάσκεψης τον περασμένο Δεκέμβριο αποτελεί απόδειξη μιας προσέγγισης η οποία στηρίζεται αποκλειστικά στο εθνικό συμφέρον και την οποία ακολούθησαν ορισμένες κυβερνήσεις και τα όρια, στα οποία φτάσαμε γρήγορα, της διπλωματικής μεθόδου για τον ορισμό ενός μελλοντικού σχεδίου για την Ευρώπη.

Η περίπτωση αντανakλά την έλλειψη συλλογικής βούλησης να δοθεί προτεραιότητα στο κοινό ευρωπαϊκό συμφέρον έναντι των ιδιαίτερων συμφερόντων.

Μόνο μια δημοκρατική διαδικασία, προϊόν της οποίας είναι το σχέδιο Συντάγματος που καταρτίστηκε από τη Συντακτική Συνέλευση, επιτρέπει να προωθηθεί η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, προσδίδοντας ταυτόχρονα μια σημαντικά ενισχυμένη νομιμότητα στο ευρωπαϊκό εγχείρημα.

Ωστόσο, η διαφωνία είναι προτιμότερη από έναν κακό συμβιβασμό.

Ως θεσμικός εκπρόσωπος της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών, έχουμε υποχρέωση να καλέσουμε τις κυβερνήσεις και τους διπλωμάτες να συνεχίσουν στο μονοπάτι που χαράχθηκε από τη Συντακτική Συνέλευση.

Προσδοκούμε από όλους τους αρχηγούς των κρατών και των κυβερνήσεων να δείξουν ότι διακατέχονται από πραγματική βούληση για την προαγωγή της ολοκλήρωσης, σύμφωνα με την επιθυμία της πλειοψηφίας των πολιτών οι οποίοι τάσσονται σαφώς υπέρ της θέσπισης Ευρωπαϊκού Συντάγματος και επιθυμούν να επισπευσθεί η ολοκλήρωση του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.